

W serii artykułów pokazujemy najnowsze osiągnięcia architektoniczne Rafała Barycza i Pawła Saramowicza, Laureatów Nagród Buildera „Top Builder”, „Budowlana Firma Roku” oraz „Osobowość Branży”. Projekt w Genewie, realizowany pod jednym z najbardziej prestiżowych adresów Europy, dowodzi światowej klasy współczesnej polskiej architektury.

THE WALL

REZYDENCJA W GENEWIE



dr arch. Rafał Barycz
dr arch. Paweł Saramowicz

z cyklu: BARYCZ & SARAMOWICZ.

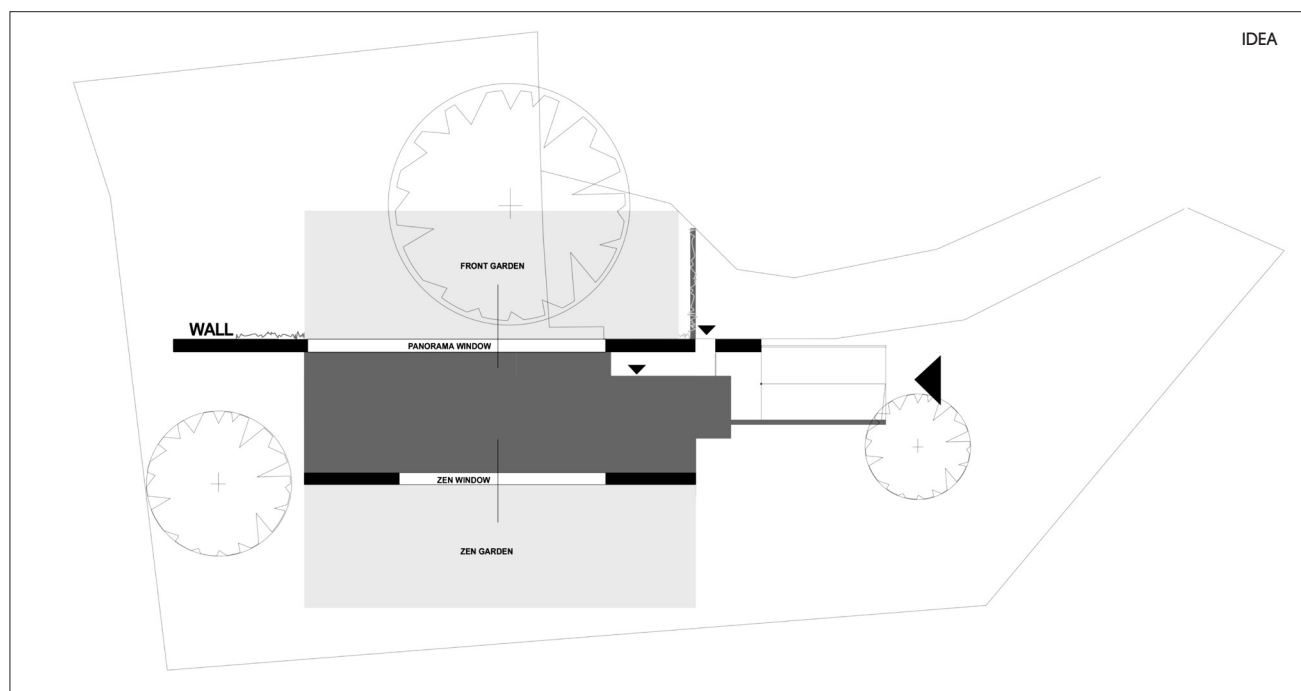
Najnowsze dzieła architektoniczne

Najnowszy projekt wykonany w Biurze Architektonicznym Barycza i Saramowicza zostanie wzniesiony w Genewie, w dzielnicy Cologny, gdzie mieszkają miliarderzy. Niezwykły charakter przestrzenny Cologny wynika z lokalizacji na wzgórzu nad Jeziorem Genewskim, co otwiera wspaniałe panoramy widokowe w kierunku centrum Genewy, dzielnicy Ligi Narodów, a przede wszystkim na Jezioro Lemańskie z Jet d'Eau i położone za nim wzgórza Jury. Układ urbanistyczny tworzą wąskie kręte uliczki, tonące w zieleni, poprzerastane bluszczem mury, pośród których zlokalizowane są wille, w wielu wypadkach zabytkowe. Ewokuje to niesamowity klimat miejsca. Te nietuzinkowe okoliczności stały

się kanwą naszego projektu, budowanego przy Chemin Du Parc De Montalègre, który nazwano THE WALL.

ŚLADAMI LORDA BYRONA

Projektowana rezydencja mieszkalna odwołuje się do kontekstu i przebogatej historii miejsca, w którym ma powstać. Cologny położone jest na lewym brzegu Jeziora Genewskiego. W średniowieczu w 1406 r. parafia z Vandœuvres zbudowała tu kościół pw. Świętego Piotra. W 1536 roku Cologny stało się centrum ruchu reformacyjnego. W roku 1538, w wyniku umowy między Bernem a Genewą, przypadło tej ostatniej. Pod koniec XVI wieku i przez cały wiek XVII do





Cologny przeniosło się i zbudowało tu swe siedziby wielu genewskich wydawców, chcąc w ten sposób uniknąć francuskich restrykcji. Od początku XVIII wieku na terenie gminy na wybrzeżu Jeziora Lemańskiego zaczęły powstawać eleganckie posiadłości, głównie typu letniego w rodzaju chalet. Jedną z najstojniejszych jest Villa Diodati, gdzie Lord Byron spędził wraz z grupą przyjaciół część pamiętnego „roku bez lata” w 1816, a czego efektem stało się stworzenie literackiej postaci Frankenstein. Od początku ubiegłego stulecia genewskie suburbium Cologny stało się popularnym miejscem osiedlenia oraz siedzib wielu wpływowych osób i organizacji (np. Światowego Forum Gospodarczego).

THE WALL

Pomysł na willę zainspirowany został szczególnym układem przestrzennym Cologny, gdzie duże spadki terenu wymuszają niwelowanie ich różnic poprzez ściany oporowe i to właśnie one, kamienne mury przerośnięte bujną zielenią, są najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu. Drugim wyróżnikiem Cologny są przepiękne widoki, które roztaczają się bez wyjątku z każdego zakątka miasteczka w kierunku centrum Genewy, dzielnicy Ligi Narodów, a przede wszystkim na Jezioro Lemańskie z Jet d'Eau i położone za nim wzgórza Jury.

Rezydencja wpisuje się w organiczną strukturę terenu – wzgórza o znacznym spadku – będąc rodzajem wieloskalowego muru oporowego, w którym wycięto duże okno. Definicja materiałowa megamuru, o dużej sile wyrazu, który towarzyszy frontowej stronie budynku na całej jej długości, powstała z połączenia naturalnego kamienia dobieranego (sortowanego) z żelbetem licowym, który jest, według Le Corbusiera, formą „odtworzonego kamienia”. Wspomnienie Charlesa-Édouarda Jeannereta, herosa nowoczesnej architektury, który jest wszak jednym z prekursorów używania betonu jako tworzywa nowoczesnej estetyki, jest szczególnie zasadne w rejonie Genewy, gdzie zbudował budynek wielomieszkaniowy Immeuble

Clarté, a urodził się w 1887 w pobliskim La Chaux-de-Fonds¹. Ściany rezydencji obłożone są prefabrykowanymi płytami betonowymi, którego faktura przypomina trawertyn. Dzięki użyciu elastycznych matryc wielokrotnego użycia do fakturowania betonu *Reckli* struktura betonu architektonicznego naśladuje kamień trawertynowy. Nieregularne pęcherzyki powietrza podkreślają ten efekt².

2 WINDOWS

O koncepcie przestrzennym willi decydują dwa gigantyczne okna wykonane w systemie wąskoprofilowym *Keller minimal windows*. Jedno otwiera przestrzeń pobytu dziennego na Genewę, Jezioro Lemańskie i Jurę. Jego rewersem jest drugi megastrukturalny portal, który zapewnia wgląd na introwertyczny ogród zen. Z jednej strony jest szeroka panorama, z drugiej zaś intymny świat. Dwudzielnosc doznań to połączenie dalekiej perspektywy z widokiem bliskim.

2 GARDENS

Przed budynkiem i wspomnianymi powyżej megastrukturalnymi oknami zaprojektowano dwa ogrody. Jeden oplata rezydencję od frontu, a drugi to bardziej kameralny ogród zen po jej tylnej stronie. Pomiędzy ogrodami a licem budynku założono dwa duże drewniane tarasy, które zostaną wykonane z decków tarasowych. Z uwagi na niesamowity drzewostan porastający nieruchomość inwestycyjną, są to głównie cedry libańskie (*Cedrus libani*), planuje się użycie drewna cedrowego do wykonania desek tarasowych.

PONAD 1000 m² EKSKLUZYWNEJ POWIERZCHNI MIESZKALNEJ

Wejście do rezydencji ma charakter reprezentacyjny. Do budynku wchodzi się poprzez ocieniony podest o charakterze westybulu. Tu zaprojektowano strefę wejścia – z główną klatką schodową, windą osobową, a przede wszystkim hallem głównym, wokół które-



go ulokowano garderobę na okrycia wierzchnie i dużą toaletę dla gości. Dalej rozpościera się ogród wewnętrzny zen. Rzut części dziennej domu został skomponowany na zasadzie otwartego planu i płynących przestrzeni. Bardzo obszerna strefa pobytu dziennego obejmuje jadalnię z dużym stołem, salon oraz aneks kominkowy. Ma reprezentacyjną wysokość podwójnej kondygnacji i wielkie okna panoramiczne, zapewniające niezwyklej wgląd w kierunku Jeziora Genewskiego. Od strony północnej ulokowano kuchnię. W wyniku zastosowania ścian przesuwnych kuchnia nosi dualistyczny charakter. Po otwarciu ścian będzie to modna kuchnia z wyspą, natomiast zamknięcie przesuwnych kurtyn uczyni z niej osobną izbę. Do pomieszczenia kuchni przylega obszerna spiżarnia oraz pomieszczenie chłodni. Od zachodniej strony z częścią dzienną sąsiaduje zadana otwarta hala basenowa z przybaseniem, skąd otwiera się niesamowity widok w kierunku Jeziora Genewskiego, a zwłaszcza fontanny Jet d'Eau, będącej ikoną Genewy. Nieckę basenu zaprojektowano jako stalową, w technologii *Berndorf Bäderbau*. Przy pływalni zainstalowano wanny z hydromasażem oraz inne atrakcje związane z wyposażeniem basenu. Obok hali basenowej ulokowano strefę balneoterapii. Strefie dziennej oraz rekreacyjnej towarzyszy na całej jej długości drewniany taras, który będzie letnim salonem domu.

Antresola jest pomyslową formą kontynuacji strefy dziennej rezydencji. Jej rdzeniem jest galeria nad pokojem dziennym, gdzie znajduje się strefa wypoczynku z fortepianem. Oba poziomy pokoju dziennego łączą niezależne schody, którymi zejdziemy również do strefy wypoczynku w podziemiu. Antresola zaopatrzona została w ogromne okno typu panoramicznego, skąd rozpościera się widok w kierunku kaskady roślinności, otaczającej rezydencję od południowej strony. Scenograficzne okno ma w dużym stopniu przesuwny charakter. Przejdziemy tędy na taras z nawierzchnią drewnianą z desek z cedru libańskiego, który na tej kondygnacji okala dom od północy i sąsiaduje z ogrodem zen. Po prawej stronie antresoli znalazło się mieszkanie gościnne z pokojem i własną łazienką. Jego lokalizacja ma umożliwić niezależne funkcjonowanie tej części domu. Po przeciwnej stronie antresoli zaprojektowano salkę fitness z urządzeniami do ćwiczeń gimnastycznych. Poprzez szklenie wysokości pełnej kondygnacji można oglądać z niej halę basenową położoną na niższym poziomie.

Piętro rezydencji ma ściśle prywatny charakter. Pokoje prywatne rodziny zaplanowano osobno dla rodziców, a oddzielnie dla dzieci. Bardzo rozległa strefa prywatna rodziców obejmuje dużą główną sypialnię (master bedroom), obszerny widokowy pokój kąpielowy, jak

i dwie garderoby, osobno dla żony, oddzielnie dla męża. Układ funkcjonalny sypialni pozwala na wydzielenie w niej miejsca do snu oraz aneksu do wypoczynku. Strefa prywatna dzieci to dwa duże pokoje, z których każdy zaopatrzony został w łazienkę z oknem o wysokości pełnej kondygnacji oraz garderobę. W sypialniach dziecięcych urządzono miejsca do snu, nauki i wypoczynku. Podążając dalej w kierunku zachodnim, przechodzimy do dużego gabinetu. Strefie prywatnej na całej długości planu budynku towarzyszy imponujący taras rekreacyjny z widokiem na Jezioro Genewskie, z nawierzchnią typu *deck-dry* z drewna cedrowego, zaplanowany w formie zadaszanej loggii. Niezależne zewnętrzne schody sprawiają, że można zejść stąd do ogrodu zen. Nieużytkowa część tarasu nad pierwszym piętrzem zostanie wykorzystana do urządzenia elektrowni fotowoltaicznej z użyciem *Tesla Solar Roof Tiles*.

Pochylnią dla ruchu samochodowego zjeżdża się do garażu, gdzie mogą zaparkować cztery pojazdy. Przylega do niego pomieszczenie techniczne oraz warsztat. Z podcienia przed garażem wchodzi się do strefy mieszkań służbowych dla pomocy domowej, która obejmuje dwa pokoje mieszkalne. Posiadają one własną łazienkę, jak również wydzieloną kuchnię z miejscem do spożywania posiłków. Pokoje służbowe są doświetlone światłem dziennym poprzez okna połaciowe do dachu płaskiego *VELUX* ze sferycznym modulem szklanym. W centralnej części podziemnej kondygnacji budynku zaplanowano domowy skład win oraz pomieszczenie do degustacji. Obok ulokowano salę kinową z audytorijną widownią. Wokół spodniej części niecki basenu znajduje się pomieszczenie techniczne pływalni i podbasenie. Zlokalizowano tu wentylatornię, rozdzielnicę elektroenergetyczną i uzdatnianie wody basenowej.

Budynek jest bardzo energooszczędny. Zastosowano m.in. technologię murowania pustaków ceramicznych na sucho, na cienkowarstwową zaprawę *Porotherm Dryfix*. Innowacją w tej technologii jest przede wszystkim sama zaprawa na bazie poliuretanu, zupełnie pozbawiona wody. Drugim wyróżnikiem jest grubość spoiny. Warstwa zaprawy ma w tej technologii zaledwie ok. 1 mm grubości. Im mniej mokrej zaprawy w murze, tym ściana jest bardziej ceramiczna, a więc cieplejsza. Do wzniesienia murów użyto pustaków *Porotherm T*, uznawanych za najcieplejsze na rynku materiałów budowlanych. Są to poryzowane pustaki ceramiczne, których drążenia wypełnione są materiałem izolacyjnym w postaci paroprzepuszczalnej wełny mineralnej. Dzięki takiemu rozwiązaniu osiągają one parametry termoizolacyjne ścian docieplanych, już dziś spełniając wymagania przepisów budowlanych, które będą obowiązywały w 2021 roku³.

Genewa-Cologny to niezwykle miejsce, które ma charakter, bogatą historię oraz wartościowe zasoby krajobrazu naturalnego i kulturowego. Układ przestrzenny rezydencji, jej architektura i sposób lokalizacji mają za zadanie na pierwszym miejscu stosownie wpisać ją w układ urbanistyczny Cologny, a następnie stworzyć właściwe miejsce do życia. Architektura mieszkaniowa jest bowiem przedmiotem artystycznej ekspresji twórczej o najwyższym stopniu odpowiedzialności, jako najbliższa człowiekowi i jego potrzebom. Tworzy przestrzenne ramy dla jego psychofizycznego rozwoju, obrazuje los i kondycję społeczeństw. Przynależy – co podnosił wielokrotnie José Louis Sert – do kategorii podstawowych praw należnych jednostce w cywilizowanym świecie.

Rafał Barycz, Paweł Saramowicz
Biuro Architektoniczne Barycz i Saramowicz
www.barycz-saramowicz.pl

Niniejsza publikacja jest fragmentem monografii Rafała Barycza pt. „Współczesna willa w Polsce”, która w 2017 roku ukaże się w Bibliotece „Buildera”.

O AUTORACH:

Dr Rafał Barycz i dr Paweł Saramowicz są jednymi z najwybitniejszych polskich architektów. Wychowankowie grażkiej i weneckiej szkoły architektonicznej, w 1991 roku założyli w Krakowie Biuro Architektoniczne Barycz i Saramowicz. Są autorami kilkudziesięciu innowacyjnych budynków z segmentu architektury użyteczności publicznej, mieszkaniowej wielorodzinnej, willowej i rezydencjalnej, edukacji, sportu i rekreacji, przemysłu i handlu, jak również wnętrz. Zostali uhonorowani licznymi nagrodami architektonicznymi. Twórczości Barycza i Saramowicza poświęconych jest kilkaset publikacji w literaturze fachowej. W 2002 roku Barycz i Saramowicz byli współtwórcami Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii Andrzeja Frycza Modrzewskiego, gdzie prowadzą mistrzowską klasę projektową. Ceniąni wychowawcy młodzieży architektonicznej, są promotorami wielu prac dyplomowych. Rafał Barycz jest m.in. członkiem Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej Miasta Krakowa oraz Kapituły Konkursu dla Młodych Architektów miesięcznika „Builder”. Ogłosili kilkadziesiąt publikacji w kraju i za granicą, poświęconych zagadnieniom nowoczesnego projektowania architektonicznego. [Red.]

PRZYPISY

- [1] Por.: Le Corbusier. *Ouvre complète*, Les Editions d'Architecture, Zurich 1946; Le Corbusier. *Le Grand*, Phaidon, Nowy Jork – Londyn 2008.
- [2] *Pattern book*, Reckli, Herne 2017, s. 102 i 104.
- [3] *Porotherm Dryfix* – innowacja w murowaniu, [w:] www.wienerberger.pl

